

Aktuālais pasaules ekonomikā

2026. gada 26.–30. oktobris

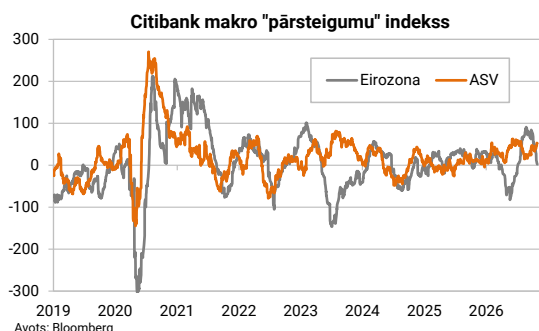
Simona Striževska

Ekonomiste

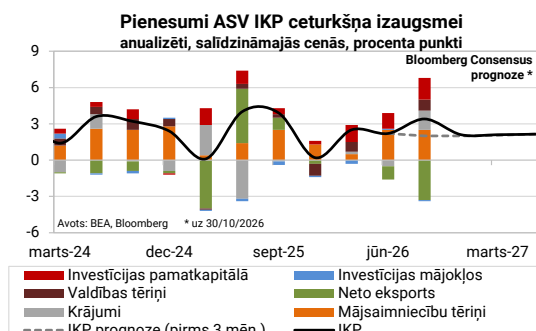
Simona.Strizevska@cbl.lv

- ASV ekonomika 3. ceturksnī uzrādījusi 3.4% pieaugumu anualizētā izteiksmē (0.8% ceturkšņa griezumā).** Šī bija straujākā izaugsme pēdējā gada laikā, nedaudz pārsniedzot tirgus prognozes. Izaugsmes paātrinājumu 3. ceturksnī balstīja noturīgs mājāsaimniecību patēriņš, investīciju uzplaukums mākslīgajā intelektā (MI) un valdības izdevumu atkopšanās pēc vājāka 2. ceturkšņa. Strauji pieauga arī preču krājumi. Mājāsaimniecību izdevumi 3. ceturksnī pieauga par 3.8% anualizētā izteiksmē un bija par 2.5% augstāki nekā pirms gada. Privātos tēriņus turpināja atbalstīt noturīgs ienākumu kāpums – rīcībā esošie ienākumi 3. ceturksnī pieauga par nepilniem 5%. Taču iedzīvotāji inflācijas ietekmi kompensēja, mazinot uzkrājumus – septembrī tie veidoja tikai 3.8% no rīcībā esošajiem ienākumiem, sasniedzot zemāko līmeni kopš 2022. gada rudens. Apjomīgas investīcijas mākslīgajā intelektā un ar to saistītajās jomās nodrošināja uzņēmumu investīciju kāpumu nedzīvojamajā segmentā par nepilniem 13% anualizētā izteiksmē (8.4% gadā). Neskaitot kovida periodu, šis bija straujākais kāpums 15 gadu laikā, taču liela daļa ASV MI investīciju balstās uz importu, kas atsver investīciju pozitīvo devumu IKP izaugsmei. IKP izaugsme 3. ceturksnī bremzēja arī investīciju samazinājums dzīvojamajā segmentā. ASV būvnieku noskaņojums patlaban ir zemākajā līmenī kopš 2012. gada vidus. Gada griezumā ASV ekonomika 3. ceturksnī pieauga par 2.1%. Saskaņā ar Bloomberg aptaujāto analītiķu prognozēm ASV IKP 2026. gadā varētu pieaugt par 2.3%, bet 2027. gadā – par 2.1%.
- Trešajā ceturksnī eirozonas ekonomikas izlaide pieaugusi par 0.4% ceturkšņa griezumā.** Šis rezultāts sekoja spēcīgai izaugsmei 2. ceturksnī (0.6%) un bija ievērojami labāks, nekā gaidīja analītiķi. Izņemot Franciju un Lietuvu, visas pārējās eirozonas valstis, kas jau paspēja nublicēt 3. ceturkšņa rezultātus, uzrādīja izaugsmi ceturkšņa laikā. Otrā ceturksnī pēc kārtas būtisku pozitīvu devumu eirozonas ekonomikas izaugsmei nodrošināja svārstīgais Īrijas IKP. Vācijas ekonomikas apjoms 3. ceturksnī pieauga par 0.2%, taču tas bija vājākais rezultāts pēdējā gada laikā. Savukārt Francijas ekonomika kopš pērnā gada nogales nav augusi, un 3. ceturksnī IKP samazinājās vēl par 0.1% ceturkšņa griezumā. Turklāt dramatisks Francijas uzņēmēju noskaņojuma pasliktinājums oktobrī varētu liecināt par vājākiem IKP rezultātiem gada nogalē gan Francijā, gan eirozonā kopumā. Eirozonas noturība pret ārējiem šokiem ļāva Bloomberg aptaujātajiem analītiķiem pēdējo mēnešu laikā pārskatīt 2026. gada ekonomikas izaugsmes prognozi atpakaļ uz augšu – līdz 1%, paredzot 2027. gadā 1.3% IKP pieaugumu.
- Oktobra sēdē gan ASV Federālā rezervju sistēma, gan ECB atstājušas bāzes procentu likmes nemainīgas.** Tādējādi ASV procentu likme palika 3.75–4.00% diapazonā, bet ECB depoizēta likme saglabājās 2.5% līmenī. Abu centrālo banku vadītāji netieši norādīja uz iespējamu likmju pacelšanu šā gada decembrī, ņemot vērā paaugstināto inflāciju abos reģionos, ko turpina noteikt ilgušais konflikts Tuvojos Austrumos un dārgie energoresursi. Tajā pašā laikā centrālbankieri pagaidām neredz cenu spiedienu citās patēriņa kategorijās ārpus energoresursu kompleksa un centīsies to nepieļaut arī turpmāk. Gan FRS, gan ECB savos komentāros atzīmēja, ka finanšu nosacījumi pēdējā laikā ir kļuvuši stingrāki līdz ar valdību etalonobligāciju ienesīguma pieaugumu. Tas varētu mazināt centrālo banku nepieciešamību un vēlmi agresīvi celt likmes. Saskaņā ar fjučeru tirgus prognozēm tirgus dalībnieki tuvākā gada laikā sagaida vēl divas vai trīs likmju paaugstināšanas par 0.25 procentpunktiem abos reģionos. Tomēr trešās likmju celšanas iespējamība pēdējās dienās būtiski samazinājās.

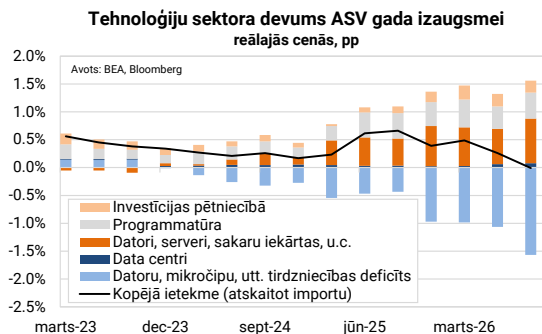
Makro pulss

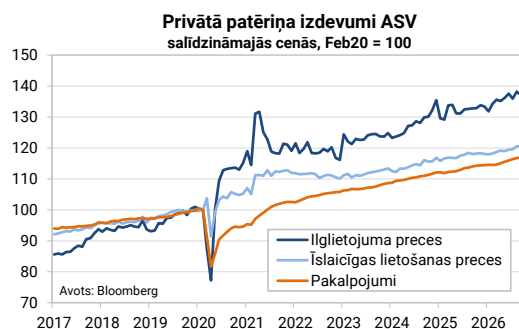
ASV IKP izaugsme 3. ceturksnī strauji paātrinājās

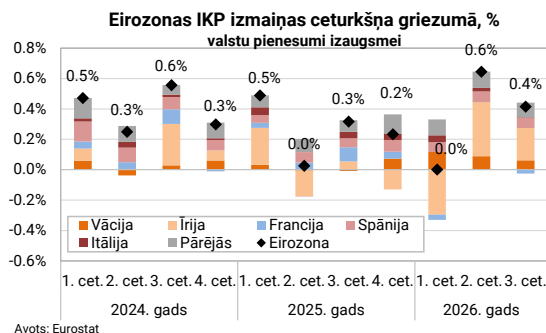
Liela daļa ASV MI investīciju balstās uz importu

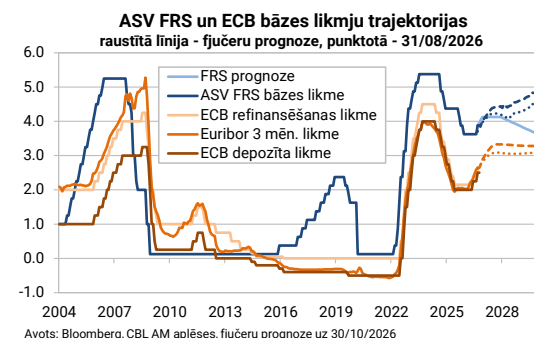
ASV noturīgi aug mājssaimniecību pieprasījums

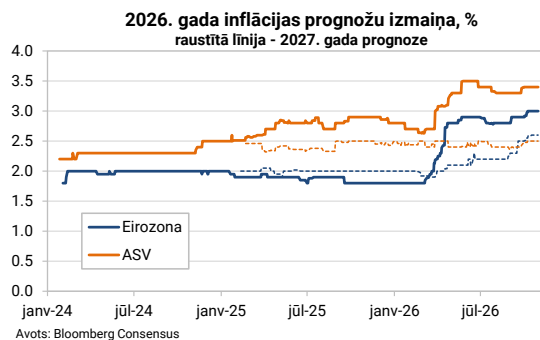
Eiropas izaugsme apsteidz analītiķu prognozes

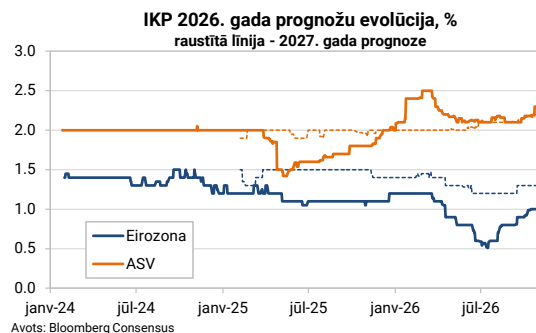
Procentu likmju trajektorijas

Consensus inflācijas prognozes

Consensus IKP prognozes

Apskata sagatavošanas datums: 30.10.2026.

Saistību neuzņemšanās atbilde:

Šim apskatam ir informatīvs raksturs, un to nevar uzskatīt par piedāvājumu vai rekomendāciju pirkt, turēt vai pārdot tajā minētos finanšu instrumentus. Apskatā iekļautā informācija uzskatāma par mārketinga paziņojumu Finanšu instrumentu tirgus likuma izpratnē un tā nav sagatavota, pamatojoties uz tādu normatīvo aktu prasībām, kas veicina ieguldījumu pētījumu neatkarību, kā arī nav pakļauta aizliegumam veikt darījumus pirms ieguldījumu pētījuma izplatīšanas. Šī apskata autori, kā arī CBL Asset Management IPAS, tās saistītie uzņēmumi vai pārstāvji neuzņemas atbildību par kādām neprecizitātēm vai kļūdām, kā arī par apskatā iekļautās informācijas iespējamu izmantošanu, tostarp neuzņemas atbildību par tiešiem, netiešiem zaudējumiem (ieskaitot neiegūto peļņu), kā arī soda sankcijām, arī gadījumos, kad ir brīdināti par tādu iespējamību. Šajā apskatā ietvertā informācija iegūta no avotiem, kas tiek uzskatīti par uzticamiem (www.bloomberg.com, www.reuters.com, citu masu mediju, kā arī valsts biržu, centrālo banku un statistikas biroju, kā arī kompāniju mājas lapās atrodamo informāciju u.c.), tajā pat laikā CBL Asset Management IPAS negarantē sniegtās informācijas precizitāti un pilnību. Apskatā paustā informācija un viedokļi attiecas uz apskata publicēšanas brīdi, un var tikt mainīti bez iepriekšēja brīdinājuma. Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz CBL Asset Management IPAS vai attiecīgajiem avotiem ir obligāta.